

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Aues ad cantum & sermonem instructæ

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

sicut & flagitiosi homines prædæ intenti, pericula non æstimant, quibus ob eam exponuntur. 3. Alij non ad vecordiam, sed ad innocentiam avium hanc sententiam referunt; ut sit sensus: *frustra*, id est, gratis, aut sine culpa atque immeritò retia tenduntur avibus, cum neminem læserint, nulli injuriam irrogârint. Quo pacto prædones quoq; , contra jus & fas, innocentibus insidias moluntur. 4. Alij ad aves velocissimi volatus, quales sunt vncungues & rapaces, id trahunt, quibus tanquam noxijs non *frustra*, nec immeritò laquei sparguntur, sed ex causa. Quare significantiùs septuaginta verterunt: *Non frustra extenduntur retia pennatis*. Quæ omnia dominium hominis, etiam in volantia confirmant. Nam etsi avium nonnullæ, ut passer, pice, callidiores, difficiliùs capiuntur; *Quæq; nimis parent retia, vitat avis*, etiam minùs astuta; capiuntur tamen, si laquei abscondantur; si retia viridi colore graminis ac herbis similia ponantur; si illicibus cantatricibus rami vicini visco illinantur; & mille alijs modis. Quid nota testimonijs fulcia? Clamant oscines in caueis, aves alites in tortibus, toti chori in aviarijs, capi, vinci, domari omnem naturam volucrum posse. Ardea, Diomedæa avis, tam altè non volat; nec aquila tam longè prospicit à folio Iouis; nec trochilus tam velociter currit per littora; nec tam citò se in aquis condit vrinatrix; nec tam cautè diem vitat vlula; nec tam forti se vngula defendit struthio-camelus, Africus, vel Æthiopicus, quin humana industria manûque capiat, testeturque, *Sanctius his animal, mentisq; capacius alta, & quod dominari in cætera possit, hominem esse*.

Capi parum est, etiam blandiri, discunt, ut passer Catulli, & Stellæ columba; quin & artes docentur, neque ad cantum modò juxta Musicæ leges temperandum, fringilla, chloris, carduelis, lusciniæ, passer Canarinus, & aliæ id genus aves; sed etiam sturnus, pica, cornicula, corvus, psittacus ad ipsa verba humana, sermonemque æmulandum instruuntur. Agrippina Claudij Cæsaris coniux turdum habuit, quem si audisses loquentem, & non vidisses, hominem putavisses. Fuit corvus Romæ, qui sermoni assuefactus, omnibus matutinis in Rostra & forum deo olas, Tiberium, Germanicum & Drusum Cæsares nominatim, mox transeuntem pop. Rom. salutabat. Satyricum audiamus.

S. Greg. ii. 17.
Moral. c. 10.

Ouid. lib. i.
Metam.

XI.

Quis

Perius in
prologo.

Quis expedit psittaco suum xāes;
Picāsq; docuit nostra verba conari?
Magister artis ingeniq; largitor
Venter negatas artifex sequi voces.

Apul. in flo-
rid.

Delicatè auem hanc sermonis æmulam, his verbis descriptam de
Floridorum author. Psittacus India auis est, guttur illi minimo mimia
quàm columbarum, sed nec color ut columbarum. non enim lacteus ille,
vel liuidus, vel utrimq; subluteus, aut sparsus est: sed color psittaco vi-
ridis, & intimis plumalis, & extimis palmalis; nisi quòd sola ceruica
distinguitur. Enimuerò ceruicula eius circulo minio, velut aurea torques
pari fulgoris circumactu cingitur, & coronatur. Rostris prima duritia,
cùm in petram quampiam concitus altissimo volatu precipitat, rostris
velut anchorà, excipit. Sed & capitis eadem duritia, qua rostri. Cum
sermonem nostrum cogitat amulari, ferrea clauicula caput tunditur,
imperium magistris, ut persentiscat, hac ferula discenti est. Discit autem
statim pullus, vsq; ad duos aetatis sue annos; dum facile os, uti conformetur,
cum tenera lingua, uti conuibratur. Senex autem captus, & indi-
cibilis est, & obtusior, verùm ad disciplinam humani sermonis facilior
psittacus, glande qui vescitur: & cuius in pedibus, ut hominis, quini di-
gituli numerantur. non enim omnibus psittacis id insigne, sed illud om-
nibus proprium. quò eis lingua latior, quam ceteris auibus, eò facilius
verba hominum articulantur, patientiore plectro & palato. Id vero, quò
didicit, ita similiter nobis canit, vel potius eloquitur, ut, vocem si audias,
hominem putes: nam quidem si videas; idem conari, non eloqui. Ve-
rùm enimuerò & coruus & psittacus nihil aliud, quam quò didice-
runt, pronuntiant. Si conuicia docueris, conuiciabitur: diebus ac nocte-
bus perstrepsens maledictis. hoc illi carmen est, hanc putat cantionem.
Ubi omnia quò didicit maledicta percensuit, denno repetit eandem can-
tilenam. Si carere conuicio velis; lingua excidenda est, aut quampro-
mùm in sylvas suas remittendus. Vidi, audiuique psittacum me-
liora doctum. Nam disertissimè canebat: Sancta Maria, ora pro
nobis. De altero audiui, qui, in Hispania, cum à miluo de fenestra
& India Apostolum laudare, intra raptoris vngues canens: Sancta
Thoma, ora pro nobis; illico dimissus, inspectante populo, ostendit
quantum profit hominibus inuocatio Sanctorum, quando vel vo-
lucris vtile fuit, Diuos implorauisse.

Ne